Ч. 264 (14.161). Львів, пятниця 4. жовтня 1935. Росztowa opłata opłacona ryczałtem Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 504-060, 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Прем. Славек

про ролю нового парляменту.

Напередодні засідання сойму і сенату прем. Славек заявив ось що ред. Медзіньському в інтерв'ю на тему праці і ролі нового парляменту: Попередній парлямент мав багато недостач. Промови були дуже довгі, процвитав непотизм. Тому слід з цим уже скінчити. Новий парлямент буде працювати на зразок англійського парляменту. Можна буде промовляти з місця і трибуна взагалі не буде потрібна. Промови будуть короткі і введена буде система коротких посольських інтерпеляцій, на які негайно відповідатимуть. Тому не треба буде 50 підписів, щоб зголосити інтерпеляцію. Посли не будуть засідати у соймі згідно з партійною приналежністю, бо партій у соймі не буде, тільки після регіональних груп. Така система — закінчив премієр — зближить парлямент до життя і уздоровить парляментаризм у Польщі.

Валютові обмеження на Литві.

БЕРЛІН, 3. 10. ПАТ. Німецьке інформаційне бюро повідомляє з Ковна, що господарські труднощі Литви спричинюють сильний відплив золота в останніх місяцях з литовської емісійної інституції. Це змусило литовський уряд завести широку регляментацію девіз. Всі операції звязані з закупом і продажжю девіз та переказування золота за кордон можна виконувати тільки через створену у тій цілі девізову комісію. Всі торговельні підприємства до 3-х днів мусять відступити литовському банкові всі свої запаси девіз. У комунікації з закордоном можна розпоряджати одноразовою квотою 200 літів або денно найбільше 20 літів. Чужинці, що віздять і виїздять з Литви, є зобовязані зголосити девізи, які вони мають.

РИГА, 3. 10. ПАТ. З Ковна повідомляють: Введення валютових обмежень викликало тут велику конспернацію. Щоправда не було тайною, що господарське положення Литви з дня на день погіршується, але ніхто не дожидав того, щоб Литва завела валютові рестрикції тоді, коли інші держави відмовляються вже від такого способу рятування своєї валюти. Господарські кола підкреслюють, що валютові обмеження дуже відібються на литовськім експорті

Спільний виступ

Англії і Франції проти Італії.

ЛЬОНДОН, 3. 10. ПАТ. „Дейлі Геральд" повідомляє, що велику французьку морську базу в Тульоні передадуть до диспозиції британської фльоти на Середземному морі, коли неспровокований італійський напад зробив би такий крок конечним. Французькі летунські сили теж вислалиб у потребі на поміч британській фльоті. Французька фльота вповні співділала би з британською фльотою. Ляваль мав про те повідомити британського амбасадора в Парижі у вівторок в розмові на Ке д' Орсей. У пятницю на нараді французького кабінету офіційно потвердять французьке рішення і тоді на письмі вишлють офіційну відповідь на британські запити. Водночас Ляваль наміряє ще раз особисто спробувати здержати Мусолінія від інвазії до Абисинії.

Еспанські пристані

базами для британських кораблів.

МАДРИД, 3. 10. ПАТ. В кулюарах кортезів кружляла вперто поголоска, хоч її заперечувало кількох міністрів, що В. Британія звернулась до еспанського уряду, щоб дозволив користати британським кораблям з еспанських морських баз

В середу відбулися у східній частині Гібральтарського проливу вправи британських панцирників перед летунськими нападами.

Осторога президента Рузвельта

перед божевіллям 1914 р.

САН ДІЕГО, 3. 10. ПАТ. Здовж полудневого побережжа Каліфорнії почались великі маневри фльоти Злучених Держав, в якій бере участь 130 воєнних кораблів і сотки літаків. Маневрам приглядається през. Рузвельт. Це перший випадок, що президент Злучених Держав є присутній на морських маневрах.

Перед відїздом на маневри през. Рузвельт виголосив промову підкреслюючи, що Злучені Держави будуть невтральні на випадок війни. Президент висловив побоювання, щоб деякі народи не повторили божевілля з 1914 р.

През. Рузвельт призначив ген. Малін Крега шефом штабу армії Злучених Держав. Дотеперішній шеф штабу ген. Мек Артур уступає зі свого становища 15. грудня і буде організувати армію на Филипинських островах. Ген. Крег був в останнім часі комендантом військової школи.

Нагла звишка цін збіжа.

НЮ ЙОРК, 3. 10. ПАТ. Після вчорашньої промови Мусолінія важніші папери стратили на біржі від 1 до 5 долярів на акції. Зате на збіжевій біржі у Шікаго і в Канаді підскочили нагло ціни на збіже. При замкненні вчорашньої біржі ціна бушля (1 бушель = 36.35 літрів) збіжа з речинцем достави у травні осягнула один доляр. Такої ціни не нотували вже від кількох місяців. Акції фабрик зброї покищо стоять слабо.

Польсько-чехословацьке напруження.

Прага, 1. жовтня.

Польсько-чехословацьке напруження, яке тріває вже довший час, щораз то загострюється і набирає дуже маркантних форм. Істотних причин цього напруження треба дошукуватись у розбіжності шляхів закордонної політики Чехословаччини й Польщі та в розбіжності поглядів на методи цієї політики. Назовні це напруження проявляється дуже ріжно, а найрізкіше в тих подіях що відіграються у прикордонній смузі польського і чеського Шлеська на т. зв. Тешинську. Одна із таких подій мала там місце минулої неділі. Зреферую її за чеською пресою, щоб цим дати можливість нашим читачам порівняти її насвітлення з насвітленням польської преси.

В прикордонній місцевості Чеського Шлеська в Горішньому Терліцку, де перед трьома роками згинуло двох польських летунів Жвірко і Вігура, мало відбутися в неділю 22. м. м. свято перед новою каплицею, побудованою в їх честь. Катовицьке радіо і польська преса заздалегідь заповідали, що це мав бути свято загально-національне і що в ньому візьме участь трицять тисяч поляків з Польщі. Підготовлялося до цього свята теж місцеве польське населення по обох боках державних кордонів. Але чехословацький уряд, маючи на увазі загальне чехословацько-польське напруження, щоб не допустити до повторення відомих, неприємних для обох сторін подій з 28. липня минулого року, свято це в планованих розмірах заборонив. Тому то ціле свято відбулося доволі скромно і зовсім спокійно.

За описами місцевої преси це свято виглядало так: У місцевому костелі польський священик відправив заупокійну Службу Божу по обох летунах, у якій крім сестри Жвірка і вдови по Вігурі взяли ще участь польський консуль з Моравської Острави Кльоц разом зі своїми урядовцями, провідник місцевих поляків д-р Вольф та місцеве населення. Після богослуження пішли присутні на місце смерти обох летунів і там перед каплицею, побудованою в їх память, консуль Кльоц поклав вінок. При складанні цього вінка він сказав таку коротку промову: „Ми не можемо нині віддати належної пошани своїм героям, які загинули тут у Терліцку на польській землі, що є нині під чужою займанщиною. Не дозволяють нам цього кріси і багнети. Але як велика є слава тих, які на цьому місці втратили своє життя, так велика є погорда польського народу для тих, які нам заказали цей урочистий акт. Одначе польський нарід діждеться ще кращого майбутнього і так ми сплатимо свій довг супроти наших героїв. Кланяюся памяти Жвірка й Вігури від себе, польського уряду й усього польського народу". На місці смерти летунів склали ще вінок представники моравсько-шлеського аероклюбу з Брна. На цьому свято в Терліцку закінчили.

Інакше, за описом чехословацької преси, виглядало свято в Польському Тешині. Тамошнє свято — як пишуть „Лідове Новіни" — було влаштоване як протест проти заборони свята в Терліцку. До численно зібраного громадянства промовило кількох бесідників, між іншими місцевий урядовець Вронек і редактор Кашицький якого за його побуту в ЧСР судив чехословацький суд за переступлення закону про охорону республики, далі редактор Воліцький та ін. Всі вони говорили про „гнет польської меншини в Чехословаччині, про польськість чехословацького Тешинська, про недалеке визволення поляків зпід чеського ярма", а один із промовців заявив, що коли Ліга Націй не зробить тут порядку то польський нарід зробить собі його сам. Відтак ухвалено телеграму до ген. Ридза-Сьміглого такого змісту: „Ми. зібрані на Тешинськім Шлеську, звертаємо-

ся до Тебе, вожде, з проханням, щоб Ти вислухав крики, які роблять чехи нашим братам, що опинились переходово за Ольжою під чужим ярмом. Просимо Тебе, допоможи їм, а ми ждемо на твої прикази!". Після цього відбувся похід до памятника легіонів, що стоїть біля самого державного кордону. Тут покладено вінці і відспівано пісню „Не дами земі". В тій частині свята взяв теж участь польський консуль з Моравської Остравы Кльоц. Свято закінчили зібрані окликом: „Остравиця — наша границя!" Після свята деякі учасники старалися дістатись через міст до Чеського Тешина, але польська поліція до цього не допустила. Поза тим панував усюди спокій.

Перше враження, яке викликали ці події у Празі зілюструємо найкраще декількома словами, що беремо їх з праського „Венкова". Там між іншим читаємо: „Три роки минуло від трагічної смерти двох польських летунів на нашій землі. Був це день великого смутку, в якому потопали спільно серця обох братніх народів. З глибоким пієтизмом відпроваджував чехословацький нарід домовини польсь. героїв через міст над Ольжою, бо тоді цей міст ще не розділяв, але лучив оба народи. В таких самих настроях святкували ми теж перші роковини цієї трагічної події. Так було в 1932. і 1933. р. І лиш два роки минули від того часу, як у роковини смерти Жвірка і Віґури, над місцем їх скону, понеслися слова не братньої любови, а ненависти. Пригадаймо собі добре ці дати — пише далі „Венков" — 1932. р. похорони, 1933. покладення угольного каменя під памятник, 1934. р. початок польсько-чехословацького напруження і 1935. р. свято в Терліцку. Між цими датами можемо найти лиш один одинокий факт, який міг вплинути на таку зміну — пакт польсько-німецької приязни. Тому не диво, що через міст, яким колись ішли одзозгідно побіч себе представники обох народів, неслися нині слова злоби й образ".

Нині чехословацька преса пише вже про ці події в дещо іншому, менш сентиментальному тоні, підкреслюючи рівночасно, що заборона чсл. урядом більшої манїфестації в Терліцку, при нинішній атмосфері в польсько-чехословацькому пограниччі, була не лише „зовсім доцільна, але й корисна".

Так виглядає справа в чеському освітленні. Просимо тепер переглянути польську пресу: вона повна найрізкіших слів під адресою чеського уряду і всіх чехів, обвинувачених у жорстоких переслідуваннях польського національного життя і поодиноких громадян-поляків на чеському Шлеську. Атмосфера справді найпоганіша — такої досі ще не бувало! Тісна чесько-совітська приязнь з тими проявами, про які голосно у всій світовій пресі, тієї атмосфери не відпружує.

М—н.

Суди і конверзійне право.

В статті през. д-ра К. Левицького в „Ділі" з 17. вересня ц. р. зясовано значіння конверзійного права для нашого селянства з одної сторони і для наших кредитових установ з другої. В повному зрозумінні справи всі наші кредитові установи, від початку обовязуючої сили конверзійних приписів, припинили процесові й екзекуційні кроки проти своїх довжників і поробили всі заходи, щоб усі обняті пільговим законом вірительности перевести через конверзійні договори.

Натомість чужі кредитові установи уладились інакше — і то **на шкоду наших селян як довжників.**

Згідно з конверзійними приписами вірительська установа має обовязок візвати довжника до підписання конверзійного договору, під санкцією, що довг стане приватним довгом, який силою розпорядку про упорядкування рільничих довгів сплачується в 14 роках. Тимсамим довжник кредитової установи не потребує сам звертатись до неї, але може вичікувати її візвання до заключення конверзійного договору. Колиж довжник того візвання не послухає, тоді на внесок кредитової установи Конверзійний Комітет видає оречення, що довжник тратить добродійство конверзії. Це потягає за собою той наслідок, що довжник не має ніякої пільги в сплаті свого довгу, а кредитова установа може безпощадно стягати свій довг процесово й екзекуційно.

Отож чужі кредитові установи **не взивають своїх довжників до конверзії і дальше скаржать векслі з довгів,** що підлягають конверзії — або **взивають вправді до конверзії, але рівночасно скаржать вексель.** Так без причини довжника і всупереч конверзійним приписам спричинюють йому високі судові кошти, які потім прираховують до довгу і тоді той довг конвертують.

На заміти з конверзійного права суди не звертають уваги і видають вирок, що довжник має заплатити довг у 3 днях з коштами, хоч позиваюча установа признає до протоколу, що скаржений довг підлягає конверзії на 14 літ. Вирок мотивує суд тим, що конверзійне право не відібрало нікому права скаржити вексель. Цікаво, що і відкличний суд затверджує вирок першого суду (напр. Окр. Суд у Станиславові III. Ca. 766/35), одначе невідомо, з яких мотивів, бо за мотиви треба заплатити 8 зол.

В такій ситуації проти прираховання тих незавинених процесових коштів до довгу лишається тільки одна оборона: **довжник повинен звернутися до Конверзійного Комітету** і вияснити, що договір підписати хоче, але без зарахования коштів, яких не завинив. Тоді той комітет вирішить справу остаточно.

Д-р О. К.

Англієць про українську націю.

Місячник „Контемпорері Ревю", що виходить у Льондоні, помістив у свому черговому числі (за жовтень ц. р.) довшу статтю під заголовком „Українська Нація". Статтю написав знаний англійський журналіст, Лянсельот Льотон.

Автор виступив між іншим дуже гостро проти присвоювання москалями старинної історії України.

„Ніхто не може заперечити, пише автор, „що Русь повстала на землях, які тепер звемо Україною, з Києвом як столицею. В одинацятому століттї ця держава мала високу культуру та велике економічне значіння. Українці зовсім оправдано горді цим прагніздом своєї нації. Тимчасом великороси стараються відібрати його від них, стараються присвоїти і переробити його на основу „єдиної неділимої" Росії. Але історія доказує що іншого. Вона подає, що в дванацятому століттю предки великоросів переселилися з Києва в ліси та мочари на півночі та на сході, подружилися з дикими фіно-монгольськими племенами, загубили там ще останки тої цивілізації, яку з собою принесли, перемінилися в зовсім нову націю і створили для себе свою питому орієнтальну, московську державу..."

Автор переходить коротенько історію поневолення української нації.

„Росія не тільки що заборонила друкувати українською мовою, але заборонила й говорити проповіді або виголошувати лекції українською мовою. Вона заперечила навіть само істнування української мови, таксамо як і заперечила істнування української національности. Українську мову прозвали офіціяльно російським діялектом, дарма, що ріжниця між українською мовою і московською не менша, як між російською та польською або між англійською і німецькою. Але припустім, що оба народи і говорили спільною мовою, то це ще не зміняє нічого. Мова ще не становить нації..."

„...Хоч большевики і признали Україні місце в совітському федеративному союзі", пише далі автор, „то в дійсності поневолюють вони українську націю ще більше як це робили царі. Автономія України — це казка. Влада з Москви всьому диктує, її сцентралізували ще більше, як перед війною. Наперекір усяким традиціям, звичаям, наперекір самій українській психольоґії, втиснули їх силою в примітивну колективізацію і примусили піддатися диктатурі, яка добирається до глибини самих думок, не тільки до слів і діл. Правда, дали українцям свободу рідного слова, але цим рідним словом дозволили висловлювати тільки ті ідеї, які одобрить Москва. Вислідок того вся Україна попала під чобіт Росії. Ніяка друга нація не зазнала такої гіркої долі, як українська..."

Статтю закінчує словами: „Україна це немалий край. Коли взяти українські етнографічні землі, то вони три до чотири рази більші як поверхня Великої Британії. Українців нараховують у світі сорокпять міліонів. І тому, доки не вирішиться в світі українського питання, так довго воно залишиться небезпекою для світового миру".

(УКБЮРО, ЛЬОНДОН).

Свято хліборобської Бузеччини.

Свято обжинків Філії „Сільського Господаря" в Буську.

В неділю 22. вересня ц. р. відбулося в Буську заходом тамошньої Філії „Сільського Господаря" велике районове *Свято Обжинків* як свято „Сільського Господаря", в якому взяло участь яких 6.000 народу з дальших і ближчих сіл. Масово взяла також участь у святі місцева і позамісцева українська інтелігенція, як священики, вчителі, урядовці й інші. До успіху свята причинилася також на причуд гарна і соняшна погода. Свято було висловом радости і подяки Всевишньому з приводу щасливого покінчення жнивних робіт і манїфестацією вірности українського хліборобства своїй установі — „Сільському Господареві".

БОГОСЛУЖЕННЯ І ПОХІД.

Свято розпочалося в годині 9.30 рано польовою Службою Божою біля церкви св. Параскевії на „Довгій Стороні" в Буську, яку відправив парох з Побужан, о. декан Іван Курчаба, при асисті о. Василя Матвійка з Гумниськ та укінченого богослова п. Володимира Ваня з Буська. В часі Служби Божої співав хор з Буська під орудою п. Ілька Дідика. На закінчення богослуження оркестра з Купча відіграла „Боже Великий Єдиний".

Точно в год. 12-ій вполудне вийшов з-під церкви величавий многотисячний похід, який перейшов головними вулицями і ринком Буська в напрямі площі кооперативи „Народній Дім". На переді їхала кінна бандерія з 26 людей в одностроях, на чолі якої їхав поважний і старший громадянин з Буська п. Ілярій Чучман. За бандерією поступала і приґравала ввесь час походу трубна оркестра під батутою п. Ярослава Колодія з Купча. За оркестрою йшли члени Ради Філії „Сільського Господаря" в Буську з головою д-ром *Теодором Ваньом,* адвокатом у Буську, на чолі, в товаристві делеґата Централі „Сільського Господаря" зі Львова, б. посла *Ілька Лисого.* З черги йшли найповажніші духовники з цілої Бузеччини, за ними представники українських культурно-освітніх і господарських установ та міщани з самого Буська, вкінці більшими або меншими ґрупами поодинокі громади Бузеччини з представниками і таблицями від кружків „Сільського Господаря", від читалень „Просвіти", від ріжного роду орґанізацій кооперативних, руханкових і т. п. Похід перепліталн новітні господарські машини і знаряддя, що їх везли учасники походу. В часі походу, що був довгий на 2 км., панував зразковий лад. Похід закінчився дефілядою на площі кооперативи „Народній Дім" перед членами Філіяльної Ради і делеґатом централі „Сільського Господаря", перед духовенством і представниками українських орґанізацій, що займали місця на трибуні, уміщеній на площі. По розвязанні походу учасники свята уставились довкруги трибуни і тепер розпочалася друга частина свята — *академія.*

АКАДЕМІЯ.

Святочну академію розпочав мужеський хор з *Убині* під управою п. Волянюка відспіванням кооперативного гимну. З черги голова бузецької Філії „Сільського Господаря", *д-р Теодор Вань,* витав у довшій святочній промові учасників свята, дякував провідникам українських орґанізацій Бузеччини за виконання доручень Філіяльної Ради і піддержку зусиль філіяльного проводу „Сільського Господаря" коло оживлення праці на місцях та зорґанізування цього народнього свята.

Після промови голови Філії йшли привіти і принагідні промови в такому порядку: від Філії „Просвіти" в Буську витав учасників д-р Микола Струтинський, від усіх українських орґанізацій у Кудирявцях промовляв о. Іван Татомир, від Матірнього Товариства „Сільський Господар" у Львові виголосив ядерну промову делеґат б. посол Ілько Лисий зі Львова. Останній витав учас-

вихів святі і промовляв від другої Філії „Сільського Господаря“, яка працює на tepeнi кам'янецького політичного повіту, як також від усіх кружків „С. Г.“, обєднаних кам'янецькою Філією, повітовий агроном інж. Михайло Сосяк.

ВІНКИ Й ОБЖИНКОВІ БАЖАННЯ.

Після привітів і промов представників установ відбулося складання пшеничних вінків від учасників свята з поодиноких сіл, при чому при вручуванні вінків у руки голови Філії д-ра Ваня, виголошували представники сіл традиційні обжинкові промови і складали побажання. Промови, привіти і складання вінків були переплітувані хоровими продукціями учасників свята з Дідилова під проводом п. Івана Голода і хору з Убині, вилі вправами віночками, серпами і вільворуч дівчат з Убині під керуою п-ни Чайківської, з Кізлова під кермою п-ни Ст. Яновичівної, вправами дітей зі захоронки СС. Йосафаток у Буську і хороводом та вправами гуртка дівчат з Кудирявців під проводом о. Михайла Шевчука.

По закінченні академії відбувся на площі кооперативи „Народній Дім“ фестин, а вечором у чит. „Просвіти“ товариська забава.

СВЯТО ЖНИВ В УБИНІ.

Свято в Буську попередило *Свято Жнив Убині*, яке відбулося 1. вересня ц. р. З полевою Службою Божою, походом і фестином. Заслуга того гарного свята належиться у першу чергу місцевому парохові, о. Романові Чередарчукові.

Ювілейне Свято Філії „Просвіти“

в Добромилі.

В неділю 22. вересня ц. р. Добромильщина святкувала величавим святом 25-ліття істнування своєї Філії „Просвіти“. Свято це на довго залишиться в милих споминах всіх, що тільки мали змогу брати в ньому участь.

Ювілейне свято підготовлялося на велику мірку. Читальняні хори в Арламові, Боневичах, Городовичах, Губичах, Ляцьку, Лісковатім, Міговій, Посаді Новоміській, Квасиниі, Риботичах та Трушевичах пильно підучувалися спільних пісень до їх збірного відспівання на тому великому святі. Вибито теж ювилейні металеві відзнаки та вкінці добуто дозвіл на похід вулицями міста.

Напередодні свята, дня 21. 9. ц. р. в місц. церкві по вечірні відправлено пом. панахиду за померших основників Філії та її членів-просвітян, у часі якої співав мужеський хор під дир. інж. Ковальського. В день самого свята запанувала у всіх велика радість, бо прегарна погода віщувала його вдатність. Вже від вчасного ранку панував на площі Народнього Дому великий рух, де викінчувано окрашування зеленю гарно побудованої трибуни та входової брами. Небавком стали зїздитись читальняні хори на ґенеральну пробу. Місто зароїлося. На вулицях вже розміщені збірщики — сільські дівчата і хлопці з пушками. Почали напливати до Добромиля зі всіх сторін маси народу, декотрі села зорганізовано в чвірках з таблицями своїх установ.

ТОРЖЕСТВЕННА СЛУЖБА БОЖА І ПОХІД

По скінченню ґенер. проби хорів почалося торжественне богослуження в місц. церкві, яке відправив місцевий парох о. Господаревський в асисті о. кат. Горяецького, бувш. довголітнього голови Філії та о. Кіца з Россіх; діяконували о. Боберський з Тарнавки й о. Щеснюк з Посади Новоміської. В часі богослуження прекрасно співав читальняний хор з Ляцька під управою о. Юрія Ковальського. Глибоку змістом проповідь на церк. подвірю виголосив уроженець Добромиля, о. Михайло Пашківський з Грушатич.

По богослуженні сформовано по плянам заст. голови Філії дир. Чорняка величавий похід, який рушив від церкви вулицями до міста на площу Народнього Дому. Чоло походу вів відділ како-

ВОЛОДИМИР НЕСТОРОВИЧ. 7)

Кілька днів над Чорним Морем.

VI.

ПОЇЗДКА ДО КАМЧІЇ.

Гірська їзда морем до Аляди-Монастиру не відстрашила нас від дальших ескапад. Щоправда, не скористали ми з запросин нашого тіснішого товариства їхати до Дікілі-Таш (чи не там був славнозвісний ліс?) зараз найближчого дня, зате заголосили ми свою участь у прогульці до Камчії, хоч ніхто не пробував нас намовляти.

Ранком, коли ми сиділи тільки вдвійку при сніданку в „Морському Казині“ і повними захвату очима дивились на гладке плесо моря, зявився прогульковий імпресарій. У кількох словах описав він нам трасу до гирла ріки Камчії і ми без хитань рішились. Записав нас, ми відраховали леви і він відійшов шукати інших аматорів.

День, як завжди — здавалось — тут, заповідався прегарний. Сонце розщедрилось уже з самого ранку і — хоч столики в ресторані стояли в тіні дерев — хотілося прохолоди. Вчасний обід з уваги на прогульку примусив нас приспішити теж купіль, щоби не скорочувати того, що нам давало незрівняну насолоду.

В само полудне довелось залишити гарячий пісок і воду прохолоду, щоби точно в другій бути у пристані.

У пристані моторівок, наша „Анетта“ була вже наполовину повна. Цим разом прогульковців було забагато і декілька осіб згодилось їхати меншим човном, що як звичайно стояв на припоні. Наша моторівка із ґрацією справжньої Анетти при вальсі на лискучому паркеті, поплила вперед.

Згодом краєвид ставав одноманітний і тратив свою атракцію. Час минав поволі, розмови були нецікаві.

Доплинувши до берега, мусіли ми глибоким піском, що влазив безсердечно в наші сандали й мешти, йти пішки аж до річки, завширшки 7 до 8 метрів. Це була Камчія. Спокійно, немов змучена довгою мандрівкою, (поверх 200 кільометрів!), вона віддавала свої жовто-каламутні води чорноморському велитневі, який відмежувався від неї лавою з піску, щоби — здавалось — боронити чистоти свого водного багатства від брудного намулу Камчії.

Ми пішли берегом Камчії і незабром опинились у рибальській оселі, вбогій, як увесь рибальський народ. Посеред густої ростні заховались дві-три деревляні буди, трохи дальше шатра — і вся оселя. Біля берега заховались в очереті човни, а з боку при доріжці стояв невеличкий деревляний шиночок. Це ще був найкращий будинок. Складався він із двох кімнат, з них одна — без стінки — призначена була для клієнтелі. Тут стояли столи, а з боку „шинквас“ із бутлями та пляшками. Наші ніздря залоскотав запах смаженої риби, яку тут таки при шинкваси жарила якась жінка, тримаючи довгу сковородку. Хоч риба — як нам сказали — призначена була для рибалок, що поруч сиділи, то цю порцію вони нам відступили, всміхаючись привітно і пильно прислухуючись нашій розмові. Виявилось, що з чотирьох рибалок аж трьох було українців, емігрантів із колишньої херсонської губернії. Їх лиця сяли, коли вони підслухали, земляків. Ми зрозуміли їх джентельменство.

Я казав шинкареві поставити кожному із них по чарці сливовиці та крім того принести літру доброго вина. Це докраю зворушило херсонців (москаль у міжчасі відійшов до човнів) і вони, цокаючись чарками, бажали собі взаємно „швидко повернутись на Україну“, очевидно, тоді, коли провалиться „комуна“. Відтак признались з покорою, що досі не можуть переболіти, що довелось їм боротись з большевиками в рядах армії Денікіна, завзятого ворога України, а не під прапорами Петлюри. Вони ставали все більше балакучі, оповідали, якто літо проводять над рікою як рибалки, а зимою повертають у далеке село, де вже вспіли завестись хозяйством, хоч воно бідне: хата і шматок городу.

Човен, що його ми замовили, аби поїхати горі рікою „за водяними ліліями“, стояв готовий. Веслував москаль-рибалка, що вспів уже вернутись з одною партією наших прогульковців. Оба береги Камчії, заросли дуже міцно очеретом, що денеде залишав тільки вузький проїзд водою, то знов майже зовсім щезав, відступаючи місце водним ліліям. Та квіту уже, на жаль, не було, тільки лабате листя густо виростало з води, та плаваючи по ній, чіплялось за човен. Де-далі дерева сплітались своїм верховіттям в одно, творячи дивовижний тунель із зеленого листя.

Сутінки роблять настрій. Хочеться пісень. Почали ми з українського репертуару, відтак аби москалеві зробити приємність, затягнули „Волґа-Волґа, мать родная“. Рибалка був щасливий; співав разом з нами і праця при веслах ішла йому жвавіше.

Найбільш бентежила мене вода брудно-жовта. Мабуть дно було з самої глини.

— Зате вода багата в рибу — відізвався москаль, коли почув мої міркування. — І ще щось, — додав він, виймаючи зпід сидження дві мушлі, одну більшу, другу меншу.

Ми взяли в руки ці герметично зачинені шкаралущі.

Рибалка, помічуючи нашу цікавість, готов був їх відчинити. Пані пробували протестувати, жаліючи нещасних слимаків, але москаль уже встромив ніж поміж дві шкаралущі і розрізав.

— Це як яйце. І так само смажити можна, смачне... — приговорював, показуючи нам якусь неформену масу в середині. Ми чогось здрігнулись і він вкинув цю масу у воду, вимив „домик“, що тримався на двох завісах і віддав мені його за 2 леви. Ми подивляли прегарне перлове нутро, що мінилось барвами.

Врадований був наш рибалка, коли дістав ще 2 леви. Для нього був це гріш, а на польську валюту — марниця, не більше 14 сотиків...

(Далі буде.)

лесників, повбираних у вишивани; ровери були прикрашені в жовто-блакитні стяжки. Відтак ішла просвітянська дута орхестра з Перемишля, за якою йшли: відпоручник Матірнього Товариства посол В. Целевич, члени Виділу Філії з головою д-ром Паславським, делегати Перемищини: д-р М. Хробак і дир. Станимір, представники тут. монастиря оо. Василіян під проводом о. ігумена Барабаша, численне світське духовенство повіту, живучі основники Філії, делегати повітових установ та члени почесного Ювилейного Комітету. За ними довгі ряди членів наших установ з таблицями та дитячі садки. В найбільшому порядку й повазі перейшов похід вулицями міста та зробив на все населення, що масово йому придивлялося, велике враження. По приблизному обчисленні в поході брало участь коло 5.500 людей.

На великій площі Народнього Дому уставились після дефіляди культурно-освітні й кооперативні організації збитими лавами. Перед ними була гарно прибрана велика трибуна, за якою на високих щоглах звисали національні прапори. Площа наповнилась учасниками свята так, що всіх було коло 10 тисяч.

СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ.

Почалася академія. На трибуну вийшли злучені хори читалень у числі коло 400 осіб. Гарна мальовнича картина, яка викликує захоплення у всіх. Під дириг. студ. Дзюбічського відспівали ті хори просвітянський гимн. Відтак промовив голова Філії адв. д-р В. Паславський, який по відданні поклону памяті членів-основників і по привитанні учасників свята переповів коротко історію Філії, її заслуги для повіту і потреби дальшої успішної праці. Відтак були устні привіти, що їх зложили: від Матірнього Т-ва у Львові посол В. Целевич, о. Назарко ЧСВВ від оо. Василіян і Марійського Товариства, о. дек. Мариновнч від світського духовенства, дир. Станимір від Окружного Союзу Кооператив перемиського і добромильського повіту. По устних привітах відограла дута орхестра дві музичні точки (вязанку стрілецьких пісень), потім ішли хорові точки, виконані злученими чит. хорами, а саме: „Широкий луг" під дир. о. Юрія Ковальського і „Засяло сонце" Ярославенка під дир. о. дек. Гайдукевича. Між обома точками віддеклямувала п. Леся Ярема з Ляцька поему Шевченка: Осії глава XIV. і п. Теліш з Трушевич поему Теплицького: „Пісня читальвяників". Відчитано теж цілу низку письменних привітів від наших центральних і повітових установ та тих, що не могли прибути на цей ювилей, як від інсп. М. Брилиського, пос. Гриня Тершаківця (який з нагоди цього ювилею Філії жертвував 100 зол. на закупно книжок для мандрівної бібліотеки в повіті) та вкінці від одного з основників Філії, о. Степана Макара з Містковичі.

ЗАКІНЧЕННЯ СВЯТА.

По скінченні програми свята голова перемиської Філії „Просвіти" адв. д-р Хробак висказав у палких словах радість сусідньої перемиської філії з такого врочистого свята Добромильщини та загрів його учасників до дальшої витревалої праці на всіх ділянках нашого культурно-освітнього і господарського життя. Відіграванням музикою „Боже великий" і відспіванням учасниками свята національного гимну закінчилась величава академія.

Через спізнену пору не могла вже відбутися народня забава в тих розмірах, як її проектовано. Загальне враження зі свята якнайкраще. Всі одноголосно признавали, що ще ніколи Добромиль не витав у себе такої скількости учасників, як цього року.

Учасник.

Італійсько-абісинська війна зачалася.

Італійські війська ввійшли до Абісинії.

ВТЕЧА КОНСУЛІВ.

АДДІС-АБЕБА, 3. 10. ПАТ. Італійський консуль з Дерра Маркос залишив місце свого перебування. **Італійський консуль з Адуї зник безслідно.** Думають, що він намагається продістатись до Еритреї.

Абісинський престолонаслідник, що командує збройними силами у Дессіє намагається відперти італійських вояків, що мали ввійти до Абісинії.

ЛЬОНДОН, 3. 10. ПАТ. Райтер повідомляє з Аддіс-Абеби: Італійське посольство пересилає на залізницю й палить документи в городі посольства. Абісинський цісар у телеграмі до Ліги Націй заявляє: Італійці построюють базу на абісинській території, в околиці гори Мусса Алії, щоб зорганізувати генеральний напад. Легкий доступ через французьке Сомалі дозволив би Раді Ліґи вислати на місце обсерваторів. Ліґа Націй моглаб теж дістати потвердження про нарушення кордону від влади французького Сомалі.

ПАРИЖ, 3. 10. ПАТ. Авас повідомляє з Риму, що вістку про **вхід італійців до Абісинії вже не дементують** та міродатні кола не потверджують поголоски про виповідження війни. Ті кола вважають, що це дуже неправдоподібне.

КАІРО, 3. 10. ПАТ. Суеським каналом переплило вчора кілька італійських кораблів, що везли на своїм покладі більше як 15.000 вояків.

АДДІС-АБЕБА, 3. 10. ПАТ. Італійське посольство заявляє, що нічого не знає про переступлення італійським військом абісинського кордону під горою Мусса. Посольство завважує, що кордон не є докладно визначений.

ПАРИЖ, 3. 10. ПАТ. „Парі Соар" повідомляє з Аддіс-Абеби, що **італійські війська ввійшли на абісинську територію в околиці гори Мусса.** Ті війська творять три кольони, що мають 20 тисяч людей. **Прийшло до зудару між італійськими військами й нерегулярними відділами племени Данкалі. Є вбиті. Італійські війська не зустрінулись з правильною абісинською армією.**

АДДІС-АБЕБА, 3. 10. ПАТ. Загальну мобілізацію проголосять мабуть завтра в часі святочних зборів у цісарській палаті, що їх заповіли на днині в 11 год. вранці.

Абісинський уряд дістав у Джібуті великий транспорт бензини для авт і літаків.

РИМ, 3. 10. ПАТ. Формально й офіційно заперечили вістку про те, що італійські війська заняли Адую.

АДДІС-АБЕВА, 3. 10. ПАТ. Італійці намірають створити на зайнятій ними абісинській території велику випадову базу. 50.000 кольорових вояків вислали туди, щоб будували землянки й дороги. Великі трудноші спричиняє недостача води. Абісинія впевнює, що абісинські війська досі не зачали ще контракції.

ВАШИНҐТОН, 3. 10. ПАТ. Згідно з півофіційними информаціями Абісинія купила в Зл. Державах у вересні багато военного матеріялу. Ті вістки потверджують недавні телеграми з Аддіс-Абеби про транспорти ґазових масок і зброї американського походження.

Войовнича промова Мусолінія.

ФАШИСТІВСЬКА МОБІЛІЗАЦІЯ.

РИМ, 3. 10. ПАТ. Дощ ущух. Небо випогодилось. Низько над містом кружляє ескадра літаків. Всі доми прибрані стягами й фашистівськими знаками. Державні будинки ілюміновані, не зважаючи на білий день. На рогах вулиць уставлені радієві голосники, довкола яких збирається юрба.

В столиці розліпили відозву й боєві гасла. Всі крамниці, бюра й фабрики зачинені. Виють сирени. В год. 17.15 секретар фашистівської партії заповідає, що в год. 18.15 в цілій Італії зберуться всі фашисти.

НА ВІЙНУ ВІДПОВІМО ВІЙНОЮ.

РИМ, 3. 10. ПАТ. В год. 18.30 виголосив Мусоліні з балькону венецької палати велику промову до кількасоттисячної юрби фашистів, що зібрались на Венецькій площі і близьких вулицях. Ту промову трансмітувало радіо на всю Італію.

На вступі Мусоліні звертаючись до італійців цілого світу ствердив, що в тій хвилині є у ріжних місцях краю зібраних більш як 20 міліонів італійців. Це найбільша й наймогучіша маніфестація відома в історії людства. **Нинішня демонстрація означує повну звязь між італійцями й фашизмом.** Ритму історії вже тепер не можна затримати. Італійська армія не сама машерує до своєї мети, а йде за нею 44 міліони італійців.

Після світової війни дипльоматичні торги за мир не виправдали кольоніяльних надій Італії, дали їй тільки окрушини. Італія була терпелива 13 років, не зважаючи на те, що в той час затіснювався круг її ворогів.

Супроти Абісинії Італія 40 літ вела політику терпеливости. А тепер у Лізі Націй замісць признати слушні домагання Італії, говорять про санкції. Та я не вірю, **щоб правдивий французький нарід міг прилучитись до санкцій проти нас. Також не вірю, щоб правдивий англійський нарід хотів пхнути Европу на шлях катастрофи** обороняючи африканський і варварський нарід, що не є гідний европейських народів.

Та не можемо не брати на увагу того, до чого може прийти завтра. На господарські санкції відповімо нашою дисципліною, посвятою й виреченням. **На военні середники відповімо военними розпорядками. На акти війни відповімо актами війни.** Перед цілим італійським народом іще раз зобовязуюсь зробити все, щоб кольоніяльний конфлікт не перемінився в конфлікт европейський.

Італійський нарід ніколи ще не виявив стільки сили й характеру. Проти того народу осмілюються говорити про санкції. Пролетарська й фашистівська Італія є напоготові.

Юрба прийняла промову з ентузіязмом. Потім секретар партії закінчив свято окликом у честь Мусолінія.

Уряд національної оборони в Анґлії.

Два важні засідання британського кабінету.

ЛЬОНДОН, 3. 10. ПАТ. Вчора відбулося два засідання британського уряду. Перше засідання кабінету почалось в год. 11-ій передполуднем і тягнулось дві години. Неофіційні вістки кажуть, що члени уряду вислухали подрібний звіт мін. Ідена про діяльність британської делегації в Женеві і становище Ліґи Націй супроти італійсько-абісинського конфлікту. Звіт і тактику мін. Ідена в Женеві апробували всі члени кабінету. В. Британія не змінить свого становища супроти італійсько-абісинського конфлікту і використає всі можливости, які дає договір Ліґи Націй, щоб поладнати цей конфлікт. Опісля мін. Гор склав звіт про дипльоматичні розмови між Парижем і Льондоном. Уряд уповажнив прем. Болдуіна видавати всі рішення у наглих випадках. На засіданні рішили, що міністри не можуть покидати Льондону, бо кожної хвилини можуть скликати їх на нараду.

Пополудні скликав прем. Болдуін другу нараду, на яку запросив таких міністрів: закордонних справ Гора з постійним секретарем міністерства закордонних справ Ванситарта, летунства, війни і маринарки з шефами штабів, торговлі, кольоній і канцлера скарбу. На цій нараді обговорювали засоби, яких хопиться В. Британія на випадок дальшого загострення італійсько-абісинського конфлікту. Далі **рішили скасувати заборону вивозу зброї до Абісинії,** але щойно тоді, коли Ліґа ствердить, що Італія напала на Абісинію. **Обговорили теж господарські і фінансові санкції проти Італії і замкнення Суеського каналу.**

Перед дім прем. Болдуіна при Давнінґ Стріт, де відбувалися наради членів кабінету, цілий день надтягали юрби народу. **Велике враження викликали рішення Лейбур Парті, яка заявилась за санкціями проти Італії.** Це рішення уважають за доказ повної солідарности цілого британського народу в обличчі небезпеки війни. Кружляють поголоски, що незабаром створять уряд національної оборони, до якого ввійдуть теж представники Лейбур Парті. Почуття відповідальности огорнуло цілий нарід у звязку з вістками про мобілізацію фашистів в Італії і заїзд італійських військ на територію Абісинії.

З наших літнищ і живців.

З прогульки по Гуцульщині.

БУРКУТ-ЖИВЕЦЬ

Ранні-ранком вибрались ми з Шибеного до Буркута. Дороги перед нами 7 км., година ходу.

Увесь час ідемо понад Чорним Черемошем. Терен ступнево підноситься. Ліво- і праворуч нас тягнеться безмежний смерековий ліс, державна власність.

На Черемоші стрічаємо групами робітників-гуцулів, як ладять дарби. Образок, яких багато в наших Карпатах. Робітники обідрані, бродять по пояс у студеній воді, збивають смереки, вяжуть це дротяними линвами та набираються ревматизму, щоби жидівські спекулянти — деревні барони набивали свої кишені міліоновими зисками. Робітників пильнують наставники-жиди. Вони проходжуються берегом; від часу до часу зійде такий і відмірить готову дарабу, запише та положить на дереві свій знак.

Ми приставали, бо хотіли з гуцулами-робітниками навязати ближчу розмову. Однак в них не було часу.

Кваписмось трохи, входимо в маленьку алею, обсаджену смерічками, дальше скручуємо ліворуч угору й переходимо попри одноповерховий деревляний дім — схоронище Поль. Татранського Т-ва. Звідтіля ще 5 хвилин ходи й ми у джерела буркутської води.

Розташовуємось з наплечниками на лавках в альтані-живці та поодинцем сходимо деревляними східцями яких ще 2 м. вдолину напитись буркутської води, яка бистрим струмочком випливає з рурки та сливе дальше до найближчого потока. Набираємо в склянки та пємо. Вода студена, легко квасна з домішкою заліза. Є це найсильніше джерело в двоокис вугля в Европі.

З українців про Буркут-живець і його високовартісні води поза лікарським світом мало хто й знає. Проф. Яг. Унів. Корчинський, найкращий польський бальнеольоґ підчас своїх викладів кожного року згадує, що дві перли польських вод це Криниця і Буркут, а Т-во Приятелів Гуцульщини пропаґує м. ін. і буркутські води. У Варшаві як зайдете до „пивальні польських вод“, то стрінете там богато покупців на буркутську воду. Дуже часто бракує навіть її на складі. Одна літра коштує 80 сотиків.

З огляду на свої складники надаються води Буркута до лікування недуг шлунка, кишок, переміни матерії, катару ниркових миднячок і мочевого міхура та недокровности. Крім цього з огляду на своєрідний смак уживають буркутської води до пиття замість звичайної, столової води.

А проте нині мало користає з добродійств Буркута на місці. Складаються на це: брак помешкань — поза схоронищем Поль. Тат. Т-ва і лісничівкою нема інших — та трудноші комунікаційні. З Жабя до Буркута є 37 клм. та доїхати можна тільки фірою. Хоч є в пляні будова шоси для авт. але на це треба ще пождати доволі довго.

Крім вище згаданих прикмет Буркут уже дані й на літнище. Положений серед прегарних, просторих лісів — на висоті 1012 м. понад рівень моря — найвище з усіх живців і літнищ у Польщі, повітря тут багате в озон. Клімат високогірський інтенсивна інсоляція.

Початок Буркута як живця і літнища сягає далеко перед війною. Тоді Буркут мав постійно гостей — до 200 осіб переважно українців, м. ін. кожного року приїзджав сюди станиславівський епископ. Було тоді в Буркуті кілька помешкань, де вигідно можна було мешкати. В лісі були стежки, лавочки і т. п. Але війна не оминула й Буркута — все знищила.

Тепер нема тут ніяких уладжень. Приватна ініціятива могла би поставити Буркут „на ноги“.

Ще про спосіб експльоатації буркутської води. Вивозять її тільки жиди з Жабя, Косова, Кут. Приїзджають тут фірами із пляшками, наповнюють їх, на місці зараз коркують і лякують. Платять тут від літри 10 сот., а за це дістають етикету, видану Поль. Т-вом Т. і наклеюють на пляшку. У сезоні заробляють жиди добрі гроші на цьому інтересі в Кутах. Косові. Там літра Буркута коштує 50 сот. Крім цього вивозять іще до Варшави Львова і інш. міст. Цілий вивіз в їх руках. А тепер почисліть: фіра 15 зол., 10 сот. оплата від літри, а на фіру возьме 300—500 літрів, отже зиски у жидівських кишенях. На жаль, скільки я допитувався — ніхто не міг мені дати інформацій, чи хто з наших людей займається збутом Буркута? Просто ніхто!

А кілько нашої молоді на Гуцульщині сидить батькам на карку? Чи подумали про вхоплення у свої руки вивозу буркутської води? Думаю, що тут великого капіталу навіть не треба. Повинні зацікавитись цим та взятись до діла.

Омелян Волинець.

Змовники хотіли вбити короля, королеву і членів уряду.

Юрославія піддержувала болгарських змовників ? — Уряд паном ситуації. — Воєнні суди над змовниками.

СОФІЯ, 3. 10. ПАТ. Болгарська телеграфічна аґенція оголосила такий комунікат про хід подій у Болгарії: Вчора рано на засіданні ради міністрів прем. Тошев пригадав, що уряд має довіря короля і піддержку народу. Працює над нормалізацією політичного і господарського положення та над новою конституцією, з участю народу.

Уряд уже від довшого часу — говорив премієр — мав інформації про проекти гуртка божевільних, які поширювали неспокій в армії, ширили заколот у державі і підготовляли акцію, щоб усунути короля Бориса, повалити уряд, проголосити републику і довести край до домашньої війни. Одначе страшну змову влада викрила. Змовники хотіли скористати зі свята 3. жовтня, роковин вступлення короля на престіл і незалежности Болгарії. З нагоди свята всі війська залоги в Софії мали йти на ревію. З цього хотіли скористати змовники, щоб здійснити свої проекти при допомозі одиниць, яких протинаціональна діяльність добре відома. Щоб здійснити ці пляни відомий злочинець Дочо Узунов перейшов перед кількома днями

ГАЛАКТІОН ЧІПКА.

День перед відїздом.

Хто з українців забриє до Стокгольму — кожний в першу чергу нагадує собі: Менцінський! Королівський надворний співак, героїчний тенор, визначний виконавець вагнерівських опер, найкращий досі інтерпретатор пісень Шевченка—Лисенка...

І я в першу чергу подумав про нашого великого земляка, але на щастя знаю, що моя візита не все є всім побажана, а на жаль довідався, що Модест Менцінський хорий. Тому тільки пішов на ту вулицю, де живе артист і думкою відвідав та поклонився йому. Від себе і від рідної землі, що памятає його, що слухає його голосу на грамофонових плитах з такою насолодою як слухала колись на концертах.

Пішов я до тої опери, в якій колись триюмфував Менцінський. Йшла „Кавалерія Рустікана“, але навіть і на ній саля була забита вщерть — знак, що стокгольмська публика і любить і має за що піти на оперу.

Питаю підчас павзи старого портієра:

— Чи знаєте, пане, оперового співака Менцінського?

— Ах, Менцінський! — відповідає. — Чому не знаю. Великий співак. Довгі літа був окрасою нашої опери.

Приємно мені. Бодай тут є слід українства, бо в музеях я його не знайшов.

З висоти свого місця в театрі (дві корони сорок — найгірше і одиноке вільне місце!) дивився я на салю. Публика на долі і в льожах у вечорових одягах, на горі в сорокатих. Музика добра — співаки ненадзвичайні. Браво рясні, але короткі, ані разу в невідповіднім місці. Підчас увертури було кілька довгих павз і ніхто — о! земляки мої! — не вирвався з оплесками. Не припускаю, щоби всі поверхи знали увертюру, але всі поверхи не квапились і воліли пождати, аж зачне плескати хтось, хто розуміється.

Королівська льожа зовсім не ліпша від львівської, воєвідської, як і ціла театральна саля. Так і видно, що королі не настоюють на вибагливість, а шведи самі не рвуться.

Загалом король і королівство в Швеції ні трошки неподібні до того, що ми собі уявляємо з австрійських оповідань чи народніх казок. Король — кажуть — ходить у чорнім „банячку“ по вулицях, паличка зі срібною кулькою, оглядає вистави, а шведи за культурний нарід, щоби йому кланятися. Нехай, мовляв, відпочиває собі по королівських трудах...

Не знати чи коли зайде до банку, де його син служить, або до ратуша, де його брат декорував стіни.

Був конкурс і першу нагороду взяв королівський брат. І йому віддали декорацію. Поліз князь на рештування, вималював, чи виложив мозаїкою що треба було і взяв належну заплату. А тоді одну салю вималював задурно, як у нас кажуть „на причинок“.

Був я у тих салях. Щоби надзвичайно мені подобались — не скажу, але що багато коштували — це видно. Одна височенна і величезна кімната т. зв. „Золота Саля“ виложена мозаїкою від підлоги до повали, і то мосяжними позолоченими плитками. Так і пізнати, що Швеція виграла світову війну. Могла собі позволити на 25 міліоновий ратуш.

Хто з відвідувачів ратуша схоче знайти т. зв. „Голубу Салю“ — нехай шукає за червоною, бо вона саме є та голуба.

— Чому вона так називається? — питаю нашого чічероне (жид з Конґресівки, що говорить по польськи, чує по російськи, а працює в шведськім соціялізмі).

— Ну-у-у, то ціла історія. Проектодавець так її назвав і почав робити на голубо, але показалося, що воно не підходить і змінив на червоно.

При нагоді розмови з тим чічероном, я запитав його, чи монархія в Швеції популярна.

— Ну-у-у, так як перша конфірмація. Шведська дівчина йде, бо її мама і бабуня йшли, але не дуже в те вірить. Незадовго і це закинуть.

А потім питався я про те саме шведа-соціяліста.

— Монархія в нас?!... — відповів. — Король напевно нас менше коштує, якби коштували президенти і головне: ніхто на його місце не пхається. А щодо популярности: Коли прийшла вістка, що королева Астрід згинула, то в моїм магазині цілий жіночий персонал плакав.

Є в міській раді кілька комуністів. Не бачив я їх на жаль, але найрадше хотів би був бачити тоді, як довідались про смерть королевої Астрід. Напевно не танцювали, а хто зна, чи не пішли до церкви відмовити отченаш за душу покійниці. Швеція недалеко від Англії, а там є комуністи, що носяться з „Капіталом“ Маркса і книжечкою до молення.... під одною пахою.

Про стокгольмські музеї не хочу писати. Раз, що вже про них досить написали інші, а два, що в них не знайшов я ніодної познаки на те, що ми з шведами неодну ложку каші зі спільного казана зачерпнули. Навіть козацькі шаблі означені гаслом „Схід“ і тільки всього. Є зате багато російщини, а човен Петра Великого на самій середині. Не могла — думав я — ласкава хвиля хлюснути свого часу в той човен! Булоб тепер наших памяток у шведськім музею напевно більше...

Ресторани в Стокгольмі дуже гарні, переважно з городцями перед фронтом. Мають одну спільну з нашими хибу — що треба платити, а спеціяльну — що в них не випадає їсти ножем. Шведи так само на це зглядаються, якби ми зглядалися, колиб хто чіхався в голову вилками, або ложкою обшкробував болото на черевиках. Десь звідкись зайшов був звичай їсти ножем і в нашу країну, але його швидко прогнали, на жаль не зовсім. Дехто ще досі не придивився до сусідів при столі, а як і придивився, то махнув рукою і — їсть далі.

Приємно мені заявити, що в даній випадку „палашував“ ножем не-українець, але це зовсім не опрокидує вище сказаного і не зменшує числа „ножоїдів“ у званій любій, вужчій батьківщині

нелегально до Болгарії зі збройною ватагою. Минулої ночі військова влада придержала у прикордоннім селі Слівниці Дамяна Велчева, який нелегально вертався до Болгарії. Змова сталась його професією. Ударемнивши пляни змовників уряд повів енергійну акцію, щоб здавити змову. Змовників і їх помічників влада арештувала і поставить перед суд. Щоб запевнити лад у краю уряд проголосив вимковий стан і покликав воєнні суди.

Міністр війни заперечив, буцімто частина армії була причасна до змови. Про кількість арештованих нема точних даних. Директор поліції подав, що крім колишнього міністра фінансів Тодорова і Велчева влада арештувала багато осіб колишньої організації „Звено“, які за уряду Георгієва відогравали велику ролю. І так арештували колишніх: генерального директора державного інституту пропаганди Панчева і коменданта поліції полк. Махолева, арештували теж багато прихильників лівої селянської радикальної організації „Пладно“, між іншим колишнього пос. д-ра Дімітрова і начального редактора припиненого перед роком часопису „Пладно“ Волкова. Полк. Велчев сидить у вязниці в Софії. Комунікат про спробу державного перевороту розкинули літаки у 500 тисячах примірників по цілім краю.

Арештували коло 15 старшин зпоміж членів військової Ліги, яка минулого року перевела державний переворот 19. травня ц. р.

У Софії заборонили всякий рух на вулицях по 10-ій год. вечором. Усі театри, кіна і розривкові льокалі замкнені. В цілій Болгарії не дійшло ніде до заворушень.

Вістки про плянований державний переворот викликали велике оживлення між мешканцями Софії. **У Софії живо коментують факт, що Велчев, неарештований ще міністр кабінету Стамбулійського Коста Тодоров і відомий болгарський бандит Доко Узунов,** який перед 6 роками повбивав усіх суддів за те, що його засудили за злочин, **перейшли нелегально з Югославії. У Софії уважають цей факт великою нельояльністю Югославії. Здогадуються, що Велчев і Тодоров були знаряддям чужої політики.** Часопис „Дневник“ гостро напав за це на Югославію і цензура не сконфіскувала надзвичайного видання з випадами проти Югославії. Здогадуються, що викрита змова охолодить взаємини між Югославією і Болгарією.

Голова союзу старшин резерви ген. Сіґманов у промові до радія осудив акцію змовників і візвав усіх старшин, щоб станули коло короля і віддали свої сили до послуг леґальної влади для оборони Болгарії. Подібну промову виголосив голова союзу підстаршин резерви Робев. Поліція арештувала 40 цивільних осіб. Арештовані старшини признались до вини. Їх віддали під суд.

Зі забраних при ревізії документів виходить, що змовники задумували виконати атентат на короля, королеву, членів уряду і коло 40 старшин. Прізвища цих старшин були у списку, який знайшли в одного з арешт. старшин.

Дві речі варто покушати, коли хтось опиниться в шведськім ресторані: реняче мясо і вівсяні сухарики. Одно і друге моглиб ми мати і в Галичині.

Реняче мясо: Взяти добірний кусок конини, завудити його в комині, намаринувати і готово. Так само буде червоне і так само солодкаве. Тільки не сказати гостям, що то Лисий, Карий чи яка там інша Каштанка, а просто: рен! Ручу, що так само будуть смакувати в тім, як я.

Вівсяні сухарики: Можна купити в першім ліпшім ресторані у Львові, завинені в паперці і дуже дорогі, бо імпортовані. Аж сум бере, коли подумаєш про наші гірські вівсяники, яких ніхто не квапиться купувати, а мало хто проковтне. Заложитиб на Бойках фабричку таких сухариків і робити демпінґ у... Швеції. Думаю, видержав би конкуренцію зі шведами, бо в нас і робітник дешевший і вівса більше.

По ренячім мясі і сухариках треба обовязково хоч краплю пива. Шведське пиво зветься чомусь „Пільзнер“, переховується в дуже маленьких пляшках, смакує ненадзвичайно, а коштує дуже богато. Два рази стільки, що львівське пиво, а ні разу від нього не ліпше. Нарікаємо часто на броварняний продукт нашого замурзаного Львова, але аж у Стокгольмі переконуємось, які ми в тій матерії вибагливі.

Горівка в Швеції дуже добра. Але розписуватися про неї — це значить: наразитися на закид алькоголіка, продовжити фейлетон ще на одну шпальту і... другої днини не виїхати зі Стокгольму.

А я вже направду хочу доїхати до дому. Думаю, що Ш. Читачі також...

Бомбардують міста в Абісинії.

Криваві бої. — Розпучливий протест неґуса. — Засідання комітету 13-ох.

ЖЕНЕВА, 3. 10. ПАТ. Цісар Абісинії повідомив Лігу Націй, що італійці бомбардували з літаків Адую і кілька інших міст, між ними Адіґрат. Між цивільним населенням є багато ранених і вбитих. Італійці бомбардують далі. Цісар Абісинії протестує проти воєнної акції Італії.

ПАРИЖ, 3. 10. ПАТ. Авас повідомляє: Воєнні операції почались у четвер 3. жовтня враці від бомбардування Адуї і кількох інших міст. В Оґадені дійшло до кривавих боїв.

ЖЕНЕВА, 3. 10. ПАТ. Президент Ради Ліґи Націй скликав на суботу на год. 10.30 рано засідання Ради Ліґи Націй у звязку з італійсько-абісинським конфліктом. Комітет 13-ох збирається на наради нині пополудні.

ЛЬОНДОН, 3. 10. ПАТ. Мін. Іден виїхав до Женеви.

РИМ СКИДАЄ ВИНУ НА АБІСИНІЮ.

РИМ, 3. 10. ПАТ. В Римі оголосили такий урядовий комунікат: Розпорядок про загальну мобілізацію в Абісинії, який видали під натиском войовничого і напастливого духа начальників і війська, що віддавна домагались війни проти Італії, був безпосередньою загрозою для італійських військ в обох кольоніях. Цей острах побільшував ще той факт, що створення невтральної смуги, яку мотивувала Адіс Абеба спеціяльними оглядами, було тільки стратегічним маневром, обчисленим на підготову нападу абісинських військ. Тут йшло про криваву аґресію — про яку згадує італійський меморіял — на яку була наражена Італія в останніх кількадесятьох роках. Ця аґресія прибрала тепер не розмірах. Щоб оминути грізної небезпеки і зберегти безпеку, слід було почати негайну акцію. Тому начальна команда італійських військ в Еритреї дістала приказ повести акцію. Італійські відділи займають деякі позиції, висунені поза італійські лінії.

ЛЬОНДОН, 3. 10. ПАТ. Італійський амбасадор Ґранді пішов нині вполудне до міністерства закордонних справ і повідомив офіційно, що супроти грізної постави Абісинії, начальна команда італійських військ в Еритреї почала воєнну акцію у напрямі Адуї.

НАСТУП ІТАЛІЙСЬКИХ ВІЙСЬК

БЕРЛІН, 3. 10. ПАТ. Берлінська преса пише, що італійські війська почали наступ нині враці по сході сонця, вступаючи на територію Абісинії. До полудня перейшли граничну річку Маред у чотирьох місцях. Наступ війська попередив барабанний вогонь далекострільних гармат каліберу 6 цалів, які обстрілювали терен, положений на північ від Адуї і Індіґрату. Одночасно над абісинською територією появилась ескадра, зложена з 9-ох літаків типу Капроні під проводом гр. Чіяно, італійського міністра пропаганди і зятя Мусолінія. Літаки почали бомбардувати густо заселені оселі абісинців. Оба сини Мусолінія беруть участь в акції як летуни.

Радіотелеграми повідомляють, що італійські війська не стрінули покищо жадного опору абісинців.

Перед отворенням сойму та сенату.

Предсідником на інавґураційному засіданні сойму виберуть мабуть найстаршого віком генерала Лукіяна Желіґовського, що має 69 літ.

У сенаті предсідником на основі старшинства буде сенатор **Антін Горбачевський**, що має 79 літ

НОВИНКИ

— **З Українського Лікарського Товариства.** У пятницю 4. ц. м. в год. 19. відбудеться в домівці Товариства при вул. Підвалля ч. 7/I. відчит Д-ра О. Подолинського: „Добір у подружжі“.

— **Одинока** українська **фабрика футер** „Хром“, Пр.-Торг. Спілка з о. п. у Львові, вул. Руська 20, тел. 271-83, поручає по найдешевших цінах футра жіночі і чоловічі та всілякого рода футряні шкірки, як також приймає до крашення і перерібки уживані футра.

— **ПРИЙМАЮ ПАЦІЄНТІВ у моїм заведенні вул. Сикстуська 17 в сезоні літнім від 9—1 і від 3—6.30. В неділю і свята за попереднім зголошенням. НАСС.** 236 3—4

— **Пепо.** До найбільше рекламованих останніх фільм російської продукції „Совкіно“ у Москві зачисляють картину п. н. „Пепо“ (жінка за 1000 рублів), яка майже рівночасно діждалася премієр у ріжних столицях. У серпні ц. р. нагородили „Пепо“ на фільмовій виставі в Венеції золотою медалю. У Львові висвітлюють цю фільму в кіні „Атлянтик“.

— **Театр ім. Тобілевича на виступах у Львові.** 9. і 10. дасть наша відома трупа театру Тобілевича у Львові в салі театру Ріжнородностей у Львові дві вистави. Перша піде нова історична песа Чирського „Отаман Пісня“, друга оперетка Павлусевича-Барнича „Дівча з Маслосоюзу“. Білети вже можна дістати у „Союзному Базарі“ при вул. Руській в ціні від 1.20 зол. до 3.80. До складу трупи Тобілевича ввійшла тепер пара відомих артистів Лавро і Клявдія Кемпи.

— **Львівська хроніка.** Інавґурація на львівській політехніці відбудеться в понеділок 7. ц. м. — При вул. Колонтая кинулася з першого поверху 14-літня Марія Ліберман з Рогатина, зражена приняттям свояків, до яких приїхала в гостину. — Арештовано Ревеку Гальберштам, що наймалася за бону до заможних домів і управляла комуністичну пропаґанду. — На вул. Сикстуській придержано маґістра фармації Леона Швіндера, що пробував витягнути з кишені Івана Давискиби з Жовкви портфель з 240 зол. — У звязку з похороном комуніста Гр. Миґали біля Янівського цвинтаря комуністи влаштували демонстрацію, яку зліквідувала поліція.

— **Засідання Комісії нової Історії України при Історичній Секції НТШ** в справі реорганізації проводу відбудеться в суботу, дня 5. жовтня в 5-ій год. вечором у Бібліотеці НТШ.

— **Засідання Фільольоґічної Секції** Наукового Товариства ім. Шевченка відбудеться в суботу 5. жовтня ц. р. в год. 6 веч. у салі бібліотеки. На денному порядку організаційні справи.

— **Повітове Свято читалень львівського повіту.** Дня 6. жовтня ц. р., себто в найближчу неділю, святкуватимуть читальні львівського повіту на площі Сокола-Батька своє повітове свято. На програму складаються конкурсові змагання хорів читалень „Просвіти“ львівського повіту, понисові точки орхестр та національні танки, виведені членами читалень. Свято попередить польова Служба Божа в 9-ій годині ранку, яка буде відправлена на площі. Початок самого свята точно в год. 2-ій попол. Вступи: сидячі місця від 80 сот. до 1.50 зол., стоячі і для дітвори від 50 до 30 сот. Треба сподіватися, що львівська публика проведе дуже приємно ще один осінній день.

— **Вогні.** В Бикові пов. Самбір згоріли три господарські загороди з цілим цьогорічним збором. Шкоду оцінюють на 5.700 зол. — В Чукви гогож повіту згоріла одна стодола вартости 1.800 зол.

— **Помер посол Вісліцький.** У літнищі Сьрудборові біля Варшави помер жидівський посол до польського сойму, член ББ. Вацлав Вісліцький на 52-ому році життя. Послом був від перших днів сойму, а при останніх виборах вийшов послом із жидівської дільниці в Варшаві.

— **Рада для здоровля вчителів.** Вчителі, що саме тепер почали навчати повинні памятати, що стан їх нервів має великий вплив на учнів. Той, хто схвильований витрачає забагато непотрібної енерґії і не може вести відповідно лекцій. Для рівноваги організму треба щодня пити Овомальтину, що містить у собі всі потрібні складники для здоровля у легкостравній формі. Нестравність це тепер одна з найбільше поширених недуг і тому треба її протиділати. Нервовість учителів має ту причину, що вони часто терплять на безсонність. У таких випадках треба завчасу вечеряти, а безпосередньо перед сном пити **Овомальтину**, що спряє сильному снові.

— **Малярська вистава у Львові.** 6-го жовтня в неділю в год. 12-ій в полудне відкривають у „Т-ві Приятелів Красного Мистецтва“ у Львові (Музей Промисловий, ул. Дзедушицьких 1) осінню малярську виставу, в якій беруть участь: Бехонський, Ерб, Госцінський, Гладунський, Губер, Любовецький, Лотоцький, Мальська, Рутковський К., Ступніцький, Шепс'вна, Вайдівна і Вигживальські (батько і син); крім цього є там карикатури д-ра Бікельса.

— **Акція саджения дерев.** У Східній Галичині багато громад приступає в найближчих днях до масового саджения овочевих дерев. Продукція овочів, особливо благородних, розвинулася в останніх роках значно, а деякі громади на Покутті і південному Поділлі мають з овочів поважні доходи. Незалежно від овочевих дерев громади зачинають цього року садити придорожні дерева для орієнтації подорожних у ночі або підчас снігові в зимі. Рільні інструктори відбувають гутірки з населенням про саджения нових дерев та охорону старих під гаслом: В імя культури не нищіти дерев!

— **З університету в Познані.** Повідомляють нас, що в познанському університеті відбулися вже конкурсові іспити на фармацію, медицину і право. Відомий є вислід іспитів на медицину і фармацію. На медицину принято 173 поляків і німців, 3 жидів (на 10 зголошених) і 11 українців на 12 зголошених. З 11 принятих українців двох минулого року подавалося на медицину, а трьох на фармацію, але їх не принято, подалися на агрономію, звідки цього року перенеслися на медицину. На фармацію зголосилося цього року 102 кандидати, між ними 5 українців. Після конкурсового іспиту принято 90 кандидатів, з того 2 українців і 90 умовно, з того 3 українців. Остаточне приняття залежить від рішення відповідних університетських чинників і міністерства освіти. Як всюди інде, так і в познанському університеті фреквенція сильно впала. Чутка, що абсольвентів Рідної Школи не приймають, не відповідає правді. Навпаки волять рідношкільників, бо ті є більше зрілі та більше знають.

— **Англієць позиває б. гетьмана.** Укбюро з Льондону повідомляє: В офіціяльному списку розправ, які мають відбутися у жовтні ц. р. в найвищому королівському суді у Льондоні (Кінґс Бенч Дівіжен), проголошено на 8. жовтня розправу проти бувш. гетьмана Скоропадського і С. Коростовця. Позов вніс Люйс Тафнел, колишній редактор „Інвестіґейтора“ (який перестав виходити в лютому 1933 р.) через своїх адвокатів Форсайта Кермана і Філіпса. Позов торкається винних англійському редакторові грошей.

— **Дівоча пімста.** В селі Милошанах на Виленщині жив парубок Сильвестер Кліянович, що зламав неодній дівчині серце. Дійшло до того, що знеславлені дівчата зібралися разом і з колами в руках напали вечором на Кліяновича. Били його так довго, аж він впав без памяти. Провідницею була 21-літна Михайлина Крупік, яку арештовано.

— **Хто винен?** Дня 26. вересня ц. р. відбулася перед апеляційним судом у Львові розправа проти залізничників з Надієва, Юрія Луцького і Йосифа Зайди, обвинувачених у тяжкім побиттю залізничника Василя Бойчука з Надієва. Ще дня 29. січня 1934. р. на залізничому шляху між Долиною і Раковом напало двох людей на Бойчука й побили його до безтями. Покривджений Бойчук при переслуханні вказав на обвинувачених як напасників. Обвинувачені подали на свою оборону те, що напад на Бойчука зорганізувала його жінка, яка порозумілася з любовником Бодляком, а дальше виказували в критичнім часі своє алібі. Згоджений любовник Бойчукової зізнав направді, що Бойчукова намовляла його до усунення свого чоловіка, одначе Бойчукова, переслухана в характері свідка подала, що взагалі Бодляка не знає та ніколи не мала з ним ніяких зносин. Заступники покривдженого внесли на поновлення доказу з переслухання покривдженого Василя Бойчука та покликання додаткових свідків, які бачили в критичнім часі обв. Луцького на утікав з місця вчинку. Трибунал спершу відмовив внесенню на поновлення доказу з переслухання покривдженого, одначе після промов заступників покривдженого, адвоката д-ра Ол. Марітчака і д-ра Гершталя допустив доказ з додаткових свідків та з переслухання покривдженого. Чергова розправа має виснити цю справу.

— **Фальшівники перед судом.** Перед трибуналом окружного суду у Львові розпочався процес шайки кільканацятьох фальшівників, що підроблювали почтові марки польські й чеські, трамваєві і залізничі карти і т. п. На початку розправи один з головних обвинувачених, купець Ґрубер зімлів і впав на підлогу. Покликаний лікар ствердив, що обвинувачений є типовий психоневропат. Тому розправу відложено, а обвинуваченого піддано психіятричним дослідам.

— **На драматичний конкурс** польської Академії Літератури у Варшаві наспіло 285 пес. Жюрі не признало першої нагороди ніодному надісланому творові. Другу нагороду в сумі 3.000 зол. признано Юрієві Островському за драму в трьох актах п. н. „Богоборці“, а третю в сумі 2.000 зол. Марії Ясножевській-Павликовській за комедію п. н. „Особиста вивязка Зебжидовських“.

— **Про „стиґматичку“ в Млинах** пов. Яворів повідомляють, що вона називається Анастазія Волошин, має 29 літ, походить із Красного і служить у господаря Стефана Вацика. Перед двома тижнями вона стала оповідати, що явилася їй Божа Мати й звеліла їй навертати людей на праву дорогу. У звязку з тим розійшлася поголоска, що Настя попадає що якийсь час у транс і в судорогах виголошує якісь слова, при чому на її грудях, руках і стопах виступають криваві рани. Мешканці села спершу ставилися до неї з недовірям, але незабаром почали приходити люди з цілої околиці. Настя виходить до них із хати і велить їм молитися. Справою занялися лікарі.

Вияснення.

Від д-ра Кирила Трильовського одержуємо таке письмо:

До Високоповажаного Пана Олександра Костика, відповідального редактора „Діла“ у Львові.

З покликанням на замітку про мене в ч. 107. „Діла“ з ц. р. прошу на підставі § 19. прес. зак. помістити оце спростування:

Цитований „Ділом“ „Громадський Голос“ твердить, що мене, одного з основників української радикальної партії в 1890. р., не хотіла Головна Управа української соціялістично-радикальної партії після мого повороту з еміграції в 1927. р. приняти в члени з огляду на мою поведінку після світової війни. Я це простую, бо моє поведення було все поправне, а труднощі, які мені в справі приняття роблено, походили лише з особистої анімозії пок. д-ра Л. Бачинського супроти мене. Доперва 27. вересня 1930. р. в пів години по устійненні радикальних кандидатів до сойму зволив п. д-р Стахів, фактичний провідник цієї партії, згодитися нарешті, щоби мене принято в її члени. А я власне був тим, що в 1903. р. і в 1918. р. вирятував радикальну партію від розвалу. Зокрема 18. серпня 1918. р. на засіданні в Станиславові ухвалили д-р С. Данилович, д-р Л. Бачинський, д-р Н. Лагодинський і д-р І. Макух на внесення пок. д-ра Л. Бачинського цю партію розвязати. Не сталося це лише тому, що я проти цієї ухвали запротестував. В березні 1935. р., очевидно з уваги на надходячі вибори і щоби мене евентуально на цей час „завісити в членських правах“, почала проти мене Головна Управа У. С. Р. П. дисциплінарку, закидуючи мені, що в 1929 р. (!) я нібито пропонував якійсь комуністичній ґазеті в Америці співробітництво. Я на це відповів, що вже навіть не входячи в квестію правдивости або неправдивости цього закиду, партійний суд є тут вповні некомпетентний, бо той мій „делікт“, як твердить сама Головна Управа, мав статися в 1929. р., а мене доперва в 1930. р. приняли знову до радикальної партії. Отже партія не повинна наражувати себе просто на сміх. Колиж Головна Управа чи там д-р Стахів конечно наставали на переведення дисциплінарки, то я листом з 8. квітня 1935. р. до Голови У. С. Р. П. д-ра І. Макуха представив неумістність цього поступовання і від цього часу дали мені спокій. Отже моє виступлення з цієї партії дня 20. липня ц. р. не стоїть в ніякому відношенні до тої славної „дисциплінарки“. Я виступив з партії лише тому, що уважав рішення її Головної Управи в справі бойкоту соймових виборів шкідливим для національної справи. Заявляю врешті, що я ніколи в житті не був співробітником якоїсь комуністичної або комунофільської ґазети.

Гвіздець, 28. вересня 1935.

Д-р Кирило Трильовський.

Дивогляди.

СОВІТСЬКИЙ ГОДИННИК.

Якийсь московський самоук Серебренніков працював 3 роки над годинником, що важить 7 пудів. Годинник цей щогодини грає „Інтернаціонал“. В год. 6 зранку на щиті зявляється Ворошилов з танками, в год. 6-ій 6 хвилин на його місце приходить Орджонікідзе, 6 хвилин пізніше фігура Ягоди з ясним оком, після нього Каганович і так до 7-ої години виступають один за одним совітські провідники що 6 хвилин. Точно в 7-ій годині на щиті годинника запалюється 50 лампочок і чути голосні звуки „Інтернаціоналу“. На сам верх входить Сталін. Винахідчик дістав за той годинник титул заслуженого громадянина.

КНЯЖНА ВВОДИТЬ МОДУ В СОВІТАХ.

До Льондону вернулась на короткий час французька княжна Роган, уроджена англійка, якій совітський уряд запропонував місце законодавчиці моди. Вона має робити рисунки і моделі дамських одягів. Княжна Роган каже, що жіноцтво в Москві почало знову як за царських часів сильно чепуритись і вживати косметики, яку виробляють у Москві у великій скількости. З огляду на те, що московська мода не відрізняється нічим від европейської Калінін рішив, що княжна Роган мусить внести в неї деяку „корективу“ — очевидячки: пролетарську.

З кіна.

Кіна „Коперник“ і „Марусенька“: „Чорт не жінка“ (Еспанська примха) з Марленою Дітріх.

Ця фільма має за основу відому повість французького письменника Пер Люіса „Жінка та паяц“. Прізвище Люіса не говорить у нас нікому нічого, тимто дали фільмі сензаційний заголовок „Чорт не жінка“, не зазначивши теж, що сценарій до цієї фільми написав славний американський письменник Джон Дос Пассос. Головну ролю Кончи грає Марлена Дітріх, продовжуючи здебільша той тип, в якому виявила вона так багато психольоґічного хисту та майстерної гри у „Синьому метелику“, „Марокко“, „Шанґхай-експресі“ і в „Х 27“. У цій фільмі маємо перед собою тип несамовитої кабаретової еспанської артистки, що ґрається почуваннями своїх звеличників із незрозумілою жорстокістю, байдужістю чи легкосердістю. Жінка із куснем леду замість серця має свої хвилини поривів, які можна розяснювати собі на ріжні лади, найкраще бездумчивою примхою. Історія ця нагадує в неодному місці славне оповідання „Кармен“ Проспера Меріме. Фільмовий режисер Штернберґ даючи побутову основу пєсі не забув теж за народні еспанські пісеньки, що мають своєрідний чар, коли найти в них мотиви схожі з нашими народніми піснями.

Кіно „Касіно“: „Ідемо по щастя“.

Молода дівчина з гарним голосом мріє про карієру оперової співачки. За єдиних 500 дол. свого маєтку виїжджає до Італії вчитись співу. Коли витратила всі гроші, вступає до звичайного кабарету, щоб заробити на прожиток. Тут чує її один із найбільших учителів співу — італієць, якого єдиною метою життя є виводити у світ нові співачки. Для цього маестра не істнує учениця-жінка, тільки учениця машина. Як це все кінчиться всі кіномани знають. Прикрасою фільми є спів Ґрейс Мур, що крім кількох пісеньок виступає у двох оперових ролях у „Кармен“ і „Мадам Батерфляй“. Голос її справді незвичайний.

Нові книжки й журнали.

ЛІТОПИС ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ, ілюстрований журнал історії та побуту. Львів жовтень 1935. Р. VII. Ч. 10. Зміст: Василь Пачовський: Мати. — М. Горбовий: Переглядаючи Альбом У. С. С. — В. Січинський: Баталістика в українському граверстві. — Іван Вислоцький: 16 місяців у рядах київських Січових Стрільців. — Іван Чернига: Станиславів — столиця З. О. У. Н. Р. і У. Н. Р. в рр. 1918—1920. — І. Г.: Артилерійський гудзик. — Д-р В. Пастущин: Українські табори сиріт і старців в Святобожищах. — Ярич-Запільський: У большевицькій чрезвичайці. — Д-р Іван Карпинець: Історія 8-ої Галицької Бригади. — Посмертні згадки. — Від Адміністрації.

РІДНА ШКОЛА, ілюстрований часопис для всіх. — Львів 1. жовтня 1935. Р. IV. Ч. 19. Зміст: До Вп. Передплатників. — Викрешім новий запал. — Франц Коковський: Стара Анця. — Нові члени-Добродії Р. Ш. — Марійка Салівницька: Як я організувала садок у Піснях. — Володимир Безушко: Дорога сучасної школи. — Повітове Рідношкільне Свято в Стрию. — Що є з повітовим Повітовим Союзом Кружків. — Яр. Кузьмів: День праці в діточих садках. — Г. Гордієнко: Діти одного села на Закарпатті. — З життя Рідної Школи. — Бібліографія. — Ріжні вісти.

—o—

СПОРТ.

З МИТТЄВОГО ТУРНІРУ У ЛЬВОВІ.

Висліди з середи 2. ц. м. такі: Україна I — Світезь III 0:0; Україна II — Львовянка 1:0; Рекорд I — ЗЗК 0:0; Погонь I — Одинацятка 3:0; Світезь I — Україна II 0:0; Україна I — Другий Сокіл I 1:0; Гасмонея I — Рекорд I 1:1; ЗЗК — Світезь II 1:0.

На основі цих вислідів до чвертьфіналів дійшли отсі дружини: Погонь I, Україна I і II, Гасмонея I, Рекорд I, Світезь I, ЗЗК і Львовянка II.

Чверть- і півфінали будуть розіграні в четвер 3. ц. м., фінал — у найближчому тижні.

Висліди з четверга: Рекорд I — Львовянка II 0:0; Гасмонея I — З. З. К. 1:1; Україна I — Одинацятка 1:0; Україна II — Світезь I 1:1; Україна I — З. З. К. 1:0.

До фіналу входить певно Україна I.

ЗАКОРДОННИЙ СПОРТ.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА. Мистецтва. Жіденіце — Вікторія Пільзен 2:0; Кладно — ДФЦ Прага 2:2; Братислава — ДСФ Знаїм 5:2. — В табелі ведуть тепер Жіденіце (5 зм., 8 п.). На другому місці є Кладно (4 зм., 7 п.), на третьому Спарта (3 зм., 3 п.), на четвертому Вікторія Пільзен (5 зм., 6 п.), на пятому ДФЦ Прага (5 зм., 6 п.).

У змаганнях за чашу празької жупи прийшло до великої несподіванки: Богеміянс виграли з Спартою 2:1 (1:1), яка тим самим не дійшла до фіналу. Славія — Чехіє Карлін 9:1 (6:0). Фінал: Славія — Богеміянс 4:1 (0;0). Чашу здобула Славія.

ВІДЕНЬ. Мистецтва. Також Відень мав свою несподіванку, бо Вієнна виграла з Рапідом 2:1. Інші висліди: Лібертас — Австрія 4:2; ФЦ Відень — ФАЦ 3:1; Флорідсдорфер — ВАЦ 2:1; Векер — Спортклюб 2:1.

МАДЯРЩИНА. Мистецтва. Не обійшлось без несподіванки і в Будапешті, де Гунгарія набила перед 25.000 глядачів Ференцварош 3:2 (1:1). Інші висліди: Уйпешт — Будафок 4:1; Сегед — Бочкай 1:0; Фебус — Терезварош 3:2; Аттіля — Шальготарян 0:0; Шорокшар — III. Округ 2:0.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Міський Театр.

Пятниця, 4. X. год. 8. веч. „Авантюра в раю".

Субота, 5. жовтня год. 8. веч. „Музика на вулиці".

Неділя, 6. жовтня, в год. 12. вполудне вистава для дітей „Хлопці з Площі Зброї" на осн. Фр. Мольнар; в год. 3.30 „Авантюра в раю"; в год. 8. веч. „Музика на вулиці".

Театр Ріжнородностей.

Нечинний.

Український Театр ім. І. Тобілевича

Ходорів:

5. X. „Княжна Гардаша".
5. X. „Бешкет у раю".

Жидачів:

6. X. „Серед бурі".

Ходорів:

7. X. „Дівча з Маслосоюзу".
8. X. „Отаман-Пісня".

Львів:

9. X. „Отаман-Пісня".
10. X. „Дівча з Маслосоюзу".

Кіна.

АДРІЯ: „Син Конг-Конга" „Лови на тигра".
АПОЛЬО: „Турандот".
АТЛЯНТИК: „Пепо" („Жінка за 1.000 рублів") фільма в рос. мові.
ВАНДА: „Федора", „Ремо-Сатан".
ҐРАЖИНА: „Розмріяні уста (Е. Бергнер).
КАСІНО: „Ідемо по щастя".
КОЛІСЕЙ: Нечинне.
КОПЕРНИК: „Чорт не жінка".
МАРУСЕНЬКА: „Чорт не жінка".
МІРАЖ: „Непотрібна дитина".
МУЗА: „Я збігаець".
ПАКС: „Ніч чудес у Люрді".
ПАЛЯС: „Дві клясі".
ПАН: „Червоний султан" (Абдул Гамід) і додаток.
РАЙ: „Жид Зіс".
СВІТ: „Провокатор Азев".
СОНЦЕ: „Біла одаліска", „В тіні хмародерів".
СТИЛЕВЕ: „Авдієнція в Ішлю" і ревія.
ТОН: „Дорога без вороття" з К. Франсис і В. Повлен.
УТІХА: „Були собі два гільтяї" (Льорель і Гарді), ревія „Львів нічю".
ХИМЕРА: „Малий полковник" (Шерлі Темпль).

Закордонне радіо.

Пятниця, 4. жовтня 1935.

Відень (506,8) 17.30 Спів, форт., 19.25 „Джоконда" оп. Понхієлли, 23.05 Музика. **Братислава** (298,8) 20.40 „Дафніс і Хльое" оп. Офенбаха, 21.40 Твори Анрі Марто. **Кошиці** (259,1) 17.50 Мадяр. пісні. **Прага** (470,2) 12.35 Симф. концерт, 17.05 Квартет е-дур Бетовена, 19.30 „Отельо" оп. Вердія. **Париж** (1648) 20.00 Фр. пісоньки, 22.30 Танц. музика. **Берлін** (356,7) 19.00 17.40 Концерт, 23.00 Скандинавська музика. **Кенігсвустергавзен** (1571) 15.15 Дитячі пісоньки, 15.40 Інстр. музика 18.00 Пісні, 21.15 Люди півночі на осн Гамсуна (на стілю). **Ляйпціг** (382,2) 19.10 Дівчата співають, 21.15 Солісти (спів, музика). **Мінхен** (405,4) 13.15 Концерт, 16.19 Твори Анрі Марто, 21.15 Орх. концерт. **Будапешт** (549,5) 17.30 Д'Альбера, 22.10 Циг. музика. **Мілано** (221,2) 11.30 Популярна музика, 22.15 Камер. концерт. **Рим** (420,8) 17.05 Попул. муз., 20.40 оркестр. концерт.

Субота, 5. жовтня 1935.

Відень (506,8) 15.15 Мандоліністи, 18.25 Віольончеля, 19.20 „Дівча з Голяндії" оп. Кальмана, 22.10 Пісні й арії (Ахсель сопр.) **Братислава** (298,8) 19.15 Квартет дударів. **Мор. Острава** (269,5) 18.00 Нар. мор. пісні, 19.35 Оп. пісні. **Прага** (470,2) 16.10 Популярна музика, 19.15 Нар. пісні. **Париж** (1648) 12.15 Легка музика, 20.45 „Генрих VIII" оп. Сен Саенса (фрагм.). **Білгород** (437,3) 12.30 Нар. пісні, 22.30 Легка й танц. музика. **Берлін** (356,7) 18.15 Над синім і гарним Дунаєм — муз. авд., 20.10 Марші. **Кенігсвустергавзен** (1571) 12.00 Концерт, 18.45 Фантазії на органах Гірліцера (на стілю). **Кельн** (455,9) 16.00 Веселе пополудне. **Мінхен** (405,4) 15.15 Пісні (Гартман барит.), 18.30 Твори на скрипку та форт., 20.10 Веселі мельодії та пісоньки. **Будапешт** (549,5) 13.40 Спів, 17.30 Форт.ресітаь, 18.30 22.00 Циг. й легка музика. **Мілано** (221,2) 17.30, 19.15 Популярна й легка музика. **Рим** (420,8) 17.05 Легка музика, 20.40 „Ля Сагредо" оп. Вітадінія.

Львівське радіо.

Пятниця, 4. жовтня 1935.

6.30 Ранішня авд., 6.33, 6.34 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл.; у перерві ок. 7.20 Ранішній денник, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Для старших дітей: На невідомих шляхах, 12.40 Концерт, 13.25 Хвилина для жінок, 13.30 З ринку праці, 13.35 Мельодії далеких країн із гр. пл., 15.15 Біржа. 15.25 Експорт, 15.30 Легка музика, пісоньки, 16.00 Гутірка для хорих, 16.15 Концерт орх., 16.45 Жовтень на небі й на землі, гутірка для ст. дітей, 17.00 У польських деревляних Помпеях — репортаж із праславянської оселі в Біскупині, 17.15 Вірші Л. Стафа, 17.20 Г. Форе: Форт. квінтет д-моль, 17.50 Спорт. порадник, 18.00 Концерт орх., 18.30 Листи та програми, 18.40 Спорт. гутірка, 18.45 Сальон. тріо, 19.00 „Небелиці", 19.20 Реклям. концерт. 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальний монольог, 20.00 Легка муз. авд., мельодії в оп. „Міністер із Тімбукту (муз., сп.), 20.50 Веч. денник, 21.00 Із суч. Польщі, 21.05 Симф. концерт, 92.20 Танц. музика з гр. пл.

Субота, 5. жовтня 1935,

6.30 Ранішня авд., 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Концерт сальон. музики, 13.25 Хвилинка для жінок, 13.30 Найгарніша гр. пл., 14.30 Хвилина Івана Штравса, 15.00 Пансіонарські жарти, 15.15 Біржа, 15.25 Польська морська торговля, 15.30 Концерт сальон. тріо, 16.00 Лекція фр. мови, 16.15 Спів, музика з гр. пл., 16.30 Техн. скринька, 16.45 Вся Польща співає, 17.50 Містечко Свір, 18.00 Для старших дітей: Зорі та двійки, 18.30 Огляд жін. часописів, 18.40 Сільва рерум, 18.46 Співані вальси з гр. пл., 19.00 В операційній салі хірурга, 19.20 Реклям. концерт, 19.35 19.40 Спорт. вістки, 19.48 Лет. комунікат із Устянової, 19.50 Акт. гутірка, 20.00 Прошу собі не перешкаджати — розр. музика, форт., 20.45 Веч. денник, 20.56 Табор для матерей з дітьми, 21.00 Книжка про Польщу, 21.30 Весела Сирена, 22.00 Легка музика, спів, 23.05 Танц. музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.30—5.33·50 зол.

Нім марка 1·52—1·60, фр. франки 34·85—35·00, шв. франки 172·50—173·00, фунти стерлінги 26·10—26·20, австр. шілінги 99·50 — 102, чеські корони 20·50—21·50, рум. леї 28·50—30·50, ліри 36·00—39·00.

Золото: Долари 9.03—9·07, Франки фр. 34·40—34·80, Дукати 82·00—82·75, Корони 36·20—36·80, Рублі 4·60 — 4·70. 1 гр. зол. 5·924.

Срібло: Корони австр. 0·34, Рублі 1·50, Фльорени 0·85, 1 гр ср. 0·07—0·08.

Заставні листи.

4 1/2 проц. дол. Т. К. З. 43·50—45·00, проц. дол. Б. Г. 53·00—54·50, 4 проц. Зол. Б. Г. 41·50—43·00, 4 1/2 проц. Зол. Б. Г. 44·50—46·00, 4 1/2 проц. Ком. Б. Кр. 50·50—52·00, 4 проц. Б. Г. К. 61·00—64·00, 4 1/2 проц. Б. Г. К. 62·00—65·00, 4 проц. позичка м. Львова 46·00—47·50.

Преміївки.

Долярівки 50·50 — 52·00, Інвестиційна 106·00—108·00, Будівельна 40·50—42·50.

ЗБІЖЕ.

Ціни парітас Підволочиська льоко Львів

	від до	від до
Пшениця одн.	16.00—16.25	
Пшениця зб.	15.00—15.25	
Жито одноціде	11·50—11·75	
Жито збірне	11·25—11·50	
Ячмінь бров.	15.50—17·00	
Ячмінь одн.	13·50—13·75	
Ячмінь на мл.	12.75—13·00	
Овес однол.	12·75—13·00	
Овес зб.	12·50—13·75	
Кукурудза кр.	17.50—18.00	
Фасоля біла	24·00—32·00	
Фасоля краса	21.00—23.00	
Горох 1/2 Вікторія	24·00—26·00	
Горох пільний	19·00—21·00	
Горох зелений	21·00—23·00	
Бобик	17·00—17·50	
Вика чорна	22·00—23·00	
Вика сіра	20·50—21·50	
Сіно сол. прас.	6·50— 7.00	
Солома прасов.	3·50— 4·00	
Гречка на мливо	14·25—14·50	
Льон	34·00—36·00	
Коноп. сім'я	24·75—25·25	
Ріпак зимовий	39·00—40·00	
Гречані крупи	23·00—24·00	
Просо красне	14·50—15·00	
Макухи льняні	15·00—15·50	
Кмін з мішком	60·00—65·00	
Мука пш. разова	21·55—22·00	
Кон. біла нат.	45.00—65.00	
Кон. біла відьна від кан.	70·00—80·00	
Мак синій	45·00—49·00	
Мак синий	42·00—47·00	
Мука жит.	17.00—17.50	
Висівки житні	6·50— 6·75	
Висівки пшен. сер.	7·00— 7·25	
Висівки ячмінні	8·50— 8·75	
Ячмінні крупи	21.00—22.00	
Пенцак	21.00—22.00	

Інші курси незмінені.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10